

Hørings svar – lovforslag om ændringer af tilskudsbestemmelser for efterskoler og elevstøtte mv.

Efterskoleforeningen vil gerne takke for muligheden for at udtale sig om det foreliggende forslag til lov om ændring af lov om efterskoler og frie fagskoler.

Først og fremmest vil vi kvittere for, at Undervisningsministeriet har lyttet til Efterskoleforeningens ønsker vedr. ændringer i tilskud til driften og til omfordelingen i den individuelle supplerende elevstøtte. I store træk svarer forslaget til vores ønsker både hvad angår intentioner med ændringerne og i udmøntningen af tilskuddene. Derfor er nedenstående bemærkninger mest af teknisk karakter, bl.a. med henblik på at sikre en sektorneutral økonomisk overgang til de nye typer af tilskud.

Til gengæld er det med stor bekymring, at foreningen kan konstatere, at regeringen ønsker at fjerne den nuværende tillægstakst til indvandrere og efterkommere heraf. Et tilskud, der hjælper efterskolerne til at udføre et vigtigt arbejde, der har vist sig at have en dokumenteret, positiv virkning på de unges integration i det danske samfund.

Efterskoleforeningens bemærkninger til lovforslagets forskellige elementer fremgår nedenfor.

Geografisk skoletilskud

a. Minimumsgrænsen på 40 årselever

Lovforslaget afviger lidt fra det af Efterskoleforeningen skitserede forslag, idet reduktionen i det geografiske skoletilskud i foreningens forslag først fremkommer ved 38,86 årselever og derefter med en reduktion på kr. 20.000 pr. årselev. Resultatet betyder ligesom i FFL, at skoler med 30 årselever ikke vil modtage geografisk skoletilskud, blot er forløbet af reduktion anderledes.

Vi formoder, at ændringen i forhold til FFL 2019 skyldes et ønske om en administrativ forenkling, og vi konstaterer, at ændringen aktuelt ikke har stor betydning. Vi foreslår dog, at tallet for minimumsgrænsen ændres til 38 årselever,

hvilket betyder, at reduktionsbeløbet, der fastsættes på de årlige finanslove, til gengæld bliver lidt højere. Dette vil for ÆF2019 komme til at betyde, at det geografiske tilskud reduceres med 20.445 kr. pr. årselev under minimumsgrænsen på 38 elever.

Vi mener, at denne mindre justering vil give større sandsynlighed for fremover at holde niveauet omkring den oprindelige intention om max. 20.000 kr. pr. årselev, når det geografiske skoletilskud og grundtilskuddet lægges sammen.

Formodningen er baseret på de forventede fremskrivningsprincipper for de to typer af tilskud.

b. Udgiftsneutralitet

Vi anmoder om, at man ved beregningen af udgiften til etableringen af det nye geografiske skoletilskud bruger det aktuelle antal skoler som beregningsgrundlag, nemlig 241.

Efterskoleforeningen vil i øvrigt gøre opmærksom på, at det geografiske skoletilskud ikke udmøntes – eller ikke udmøntes fuldt ud - til alle efterskoler, idet enkelte skoler bevidst ønsker at være en lille skole med under 40 (38) årselever, og andre skoler i perioder kan have et årselevstal derunder. Vi anmoder derfor også om, at dette indgår i beregningen af reduktionen i taxametertilskuddet.

lagttagelse af ovenstående faktorer vil sikre, at tilskudsomlægningen bliver udgiftsneutral og ikke medfører en reduktion af det samlede tilskud til efterskolerne.

c. Opgørelse af aktivitet

Vi noterer os, at det på side 11 i bemærkningerne til lovforslagets enkelte dele hedder, at "Opgørelsen af årselever ved beregningen af det geografiske skoletilskud sker på samme måde, som ved beregningen af, hvorvidt en efterskole opfylder mindstekravet i den gældende § 12, stk. 1, i lov om efterskoler og frie fagskoler, dvs. efter de gældende bestemmelser i §§ 13 og 14."

Årselever omfattet af betalingsloven tælles med i en skoles samlede årselevtal, når det afgøres, om en skole er tilskudsberettiget og dermed også berettiget til grundtilskud. Vi læser bemærkningerne som en bekræftelse på, at denne type elever også tæller med i relation til det geografiske skoletilskuds minimumsgrænse.

d. Lovteksten

Vi mener, at der i § 20 bør indsættes et "årligt" i lovteksten, så den affattes således: "Staten yder for at styrke grundlaget for efterskoler af forskellig størrelse og i hele landet et *årligt*, geografisk skoletilskud, der fastsættes på de årlige finanslove".

Omlægning af individuel supplerende elevstøtte

Det er vigtigt, at § 37 stk. 3 formuleres således, at puljen til individuel supplerende elevstøtte *fastsættes* ud fra efterskolernes samlede årselevtal uanset indkomstrin, som det hidtil har været tilfældet.

Puljen *fordeles* efterfølgende mellem skolerne ud fra antallet af elever på de 10 nederste indkomstrin med en takst beregnet på antallet af elever på de 10 nederste indkomstrin i skoleåret, der slutter forud for finansåret.

Lovforslagets formuleringer savner endvidere en præcision af, hvordan nye skoler får tildelt individuel supplerende elevstøtte, ligesom det ikke er præciseret, hvordan den tidstro fordeling, som er nævnt i teksten, skal realiseres.

Efterskoleforeningen skal anmode om, at disse forhold præciseres.

Tillægstakst til efterskoler for elever, som er indvandrere fra ikke-vestlige lande mv.

Efterskoleforeningen ser med stor ærgrelse på forslaget om at fjerne tillægstaksen for indvandrere og efterkommere heraf, der kommer i forlængelse af regeringens forslag til FFL 2019.

Det er på alle planer trist, at regeringen vil trække tæppet væk under en integrationsindsats, der virker, og som i den grad styrker indvandreres deltagelse i og bidrag til det danske samfund.

Forslaget vil ramme både integrationen og de unge mennesker hårdt. Det er en elevgruppe, der typisk har særlige undervisningsmæssige, sociale og personlige støttebehov, og som på alle måder har gavn af et efterskoleophold.

Tillægstaksten går til at dække efterskolernes øgede arbejdsopgaver, der er forbundet med at have elever på efterskolen med indvandrer- og flygtningebaggrund. Det drejer sig bl.a. om:

1. Øget administration, da det er væsentligt mere tidskrævende at optage disse elever. Sagsbehandlere, integrationskonsulenter i kommunerne, klasselærere, UU-vejledere, tolke, venligboere, værger og onkler og fætre, der kan lidt dansk, skal involveres. En konkret skole har optalt det gennemsnitlige antal mails, der kører gennem systemet, til 35,4 mails for de flygtninge, der optages.
2. Komplekse psykologiske problematikker, der dukker op i løbet af året, og som kræver psykolog, psykiater og sagsbehandlerinvolvering. Det kan være forårsaget af krigstraumer, flugtoplevelser, tilfangetagelse, vold og social kontrol. Hertil kommer øvrige psykiske og indlæringsmæssige vanskeligheder, ordblindhed, svag begavelse, ADHD etc. Det kan være svært at definere problemerne, når skolen af forskellige årsager ikke kan tale med familien om det.
3. Flygtningene – især de uledsagede - har ud over de psykiske problemer også ofte fysiske problemer (hjerterbanken, ondt i ryggen, maven og hovedet)

samt somatiske symptomer, som kan kræve tid af få afdækket og udredt. Ofte er forældrene til denne gruppe unge ikke i stand til at deltage, hvorfor det er efterskolen, der må ledsage og forklare og efterfølgende orientere forældrene.

4. Elever uden permanent opholdstilladelse får ikke tillægstaksten til danskundervisning for tosprogede. De er derfor en ekstra udfordring i den almindelige undervisning og uden for undervisningen, hvor de har brug for lektiehjælp, fordi de grundlæggende mangler begreber, sprog og faglighed. Ofte giver skolen dem tosprogsundervisning alligevel uden at få tillægstaksten til det.

Integrationsindsatsen har betydning for elevernes videre færden i uddannelsessystemet i Danmark og på arbejdsmarkedet, så de kan bidrage som skatteborgerne i Danmark i fremtiden eller rustes til at rejse tilbage til deres oprindelsesland. De 27.500 kr., som efterskolerne får for denne indsats, kommer mangefold igen til samfundet, også økonomisk.

Efterskoleforeningen har med regeringen aftalt målsætninger for antallet af flygtninge på efterskoler. Vi stiller os også af denne grund uforstående overfor, at samme regering nu vil fratage efterskolerne muligheden for at udføre opgaven.

Vi anbefaler derfor, at forslaget om afskaffelse af tillægstaksten fjernes fra lovforslaget og den endelige finanslov for at bevare en indsats, der virker på integrationen, og som har stor betydning efterskolernes mulighed for at arbejde langsigtet med at hjælpe en gruppe sårbare unge mennesker til at være aktive og bidragende samfundsborgere.

Meritgivende brobygning

Efterskoleforeningen har ingen bemærkninger til tilpasningen af formuleringen af tillægstaksten for elever på meritgivende brobygning til gældende lovgivning om erhvervsuddannelser, da forslaget ikke indeholder realitetsændringer.

Venlig hilsen

Anette Ingemansen
Vicedirektør
Direkte 33 17 95 81
Mobil 30 57 99 19
ai@efterskoleforeningen.dk